

IZVOD IZ REGISTRA PROFESIONALNIH BOLESTI HRVATSKOG ZAVODA ZA MEDICINU RADA ZA 2007. GODINU

PODRU JE RADA

Registar profesionalnih bolesti ustrojen je sa svrhom pra enja dijagnosticiranih i priznatih profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj. On obuhva a slijede e podatke:

1. Zdravstvene ustanove i specijalisti ke ordinacije te specijaliste medicine rada koji su proveli postupak dijagnosticiranja profesionalnih bolesti,
2. Podatke o oboljelom radniku u kojeg je dijagnosticirana profesionalna bolest: prezime i ime, dob, spol, stru na sprema, radni staž na radnom mjestu koje je uzrok profesionalne bolesti,
3. Gospodarstvene djelatnosti poslodavaca u ijim su se radnim procesima javile profesionalne bolesti, klasificirane prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN 13/03),
4. Zanimanja radnika u kojih je dijagnosticirana profesionalna bolest, klasificirana prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 111/98),
5. Vrste štetnosti i štetni radni uvjeti koji su uzrokovali profesionalnu bolest, klasificirani prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) te Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN107/07),
6. Vrste profesionalnih bolesti klasificirane prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN107/07),
7. Podatke o privremenoj i trajnoj radnoj nesposobnosti koja je nastala kao posljedica profesionalne bolesti.

NA IN PRIKUPLJANJA PODATAKA

Podaci su za registar profesionalnih bolesti prikupljeni iz "Prijava profesionalne bolesti i osobe oboljele od profesionalne bolesti ili ošte ene profesionalnom boleš u", koje su ispunjene u Hrvatskom zavodu za medicinu rada nakon provedenog dijagnosti kog postupka prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) odnosno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN107/07) ili su bile dostavljene od strane specijalista medicine rada, koji su proveli dijagnosti ki postupak za priznavanje profesionalne etiologije bolesti. Za izra unavanje stope korišteni su podaci o broju

zaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj objavljeni u Statisti kom ljetopisu 2007. Državnog zavoda za statistiku, koji prikazuju ukupan broj zaposlenih na dan 31.ožujka 2006. godine. Ujedno su, za sve oboljele od profesionalnih bolesti priznatih ili registriranih u Hrvatskom zavodu za medicinu rada u 2006. godini, prikupljeni podaci o privremenoj i trajnoj radnoj sposobnosti kontaktom s oboljelim radnikom i/ili kontaktom s nadležnim liječnikom primarne zdravstvene zaštite.

REZULTATI RADA REGISTRA PROFESIONALNIH BOLESTI

U 2007. GODINI

I. Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti

Podaci za praćenje profesionalnih bolesti i upisivanje u registar su dobiveni iz Ambulante za profesionalne bolesti Hrvatskog zavoda za medicinu rada (32=34,04%) i iz ordinacija medicine rada (62=65,95%).

Specijalisti medicine rada, koji su u Hrvatskom zavodu za medicinu rada utvrdili dijagnozu profesionalne bolesti su:

- dr. Ana Bogadi-Šare (3)
- dr. Marija Zavali (4)
- dr. Igor Jelčić (25).

Specijalisti iz ordinacije medicine rada i specijalisti medicine rada koji su dostavili kopije prijave profesionalnih bolesti su slijedeće:

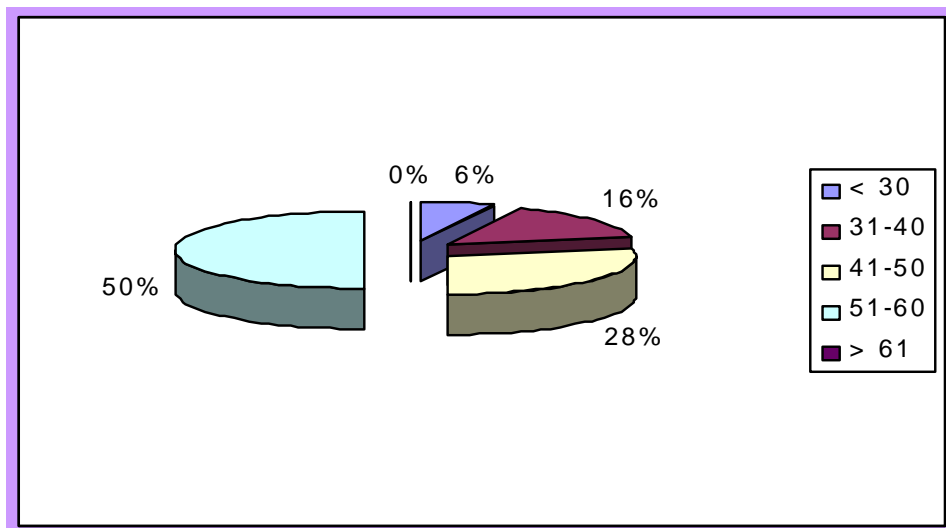
- Dom zdravlja Primorsko-goranske županije, ispostava Rijeka: dr. Branka Fornazar-Knežević (1)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Ilić, dr. Ljepović, dr. Terihaj-Labus, dr. Strikić: dr. Slavica Terihaj-Labus (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada: dr. Marija Marjanović (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada: dr. Diana Bućan (8)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Mirjana Vujović (30)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada: dr. Gartner-Pilaš Vesna (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Snježana Šabrac-Grbac (3)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada: dr. Korčić-Lovaković, Lovrić, Padovan-Janković, Radišić (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Ankica Ravlić (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Veronika Gašić-Lovrić (1)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Darko Nikšić (1)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Terzić, dr. Hoffert: dr. Dijana Banjac (4)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Biserka Horvatić i Tomas (2)
- Specijalisti iz ordinacija medicine rada dr. Branka Karas-Friedrich (2).

II. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj

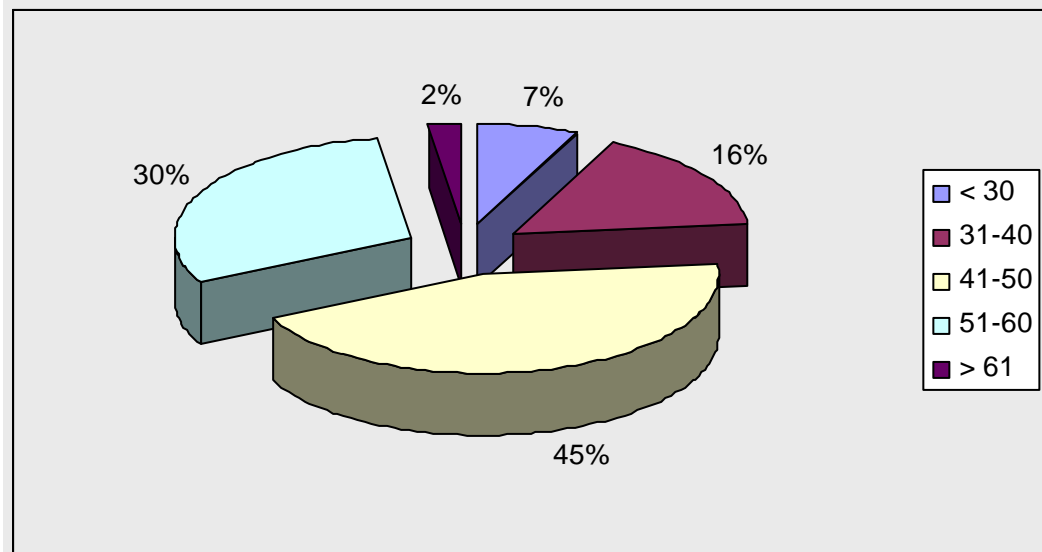
U registru profesionalnih bolesti za 2007. godinu upisane su 94 profesionalne bolesti. Od radnika oboljelih od profesionalne bolesti, u Hrvatskom zavodu za medicinu rada bilo je 21 muškarac i 11 žena. Od toga je s visokom i višom te srednjom stručnom spremom bilo po 5 oboljelih radnika, a s niskom ili bez stručne spreme 22 oboljela radnika. Može se reći da su u ukupnom broju oboljelih od profesionalnih bolesti značajno zastupljeni radnici s niskom ili bez stručne spreme, međutim oni i jesu najčešće zaposleni na radnim mjestima sa većim udjelom štetnosti i opasnosti u radnim uvjetima.

Srednja dob oboljelih od profesionalne bolesti u 2007. godini bila je 50,6 godina, za razliku od 2006. godine kada je srednja dob oboljelih od profesionalne bolesti je bila 45,9 godina (slika 1. i slika 1a.). U tablici 1. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti prema dobi iz koje zaključujemo da su u 2007. godini profesionalnim bolestima najčešće zahvaćeni radnici u životnoj dobi između 51. i 60. godine (47,05%). Da se profesionalna bolest najčešće javlja upravo u ovoj dobi objašnjivo je činjenicom da je za razvoj bolesti potrebna višegodišnja izloženost radnim štetnostima i naporima.

Slika 1. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2007. godini prema životnoj dobi.

Slika 1a. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2006. godini prema životnoj dobi.

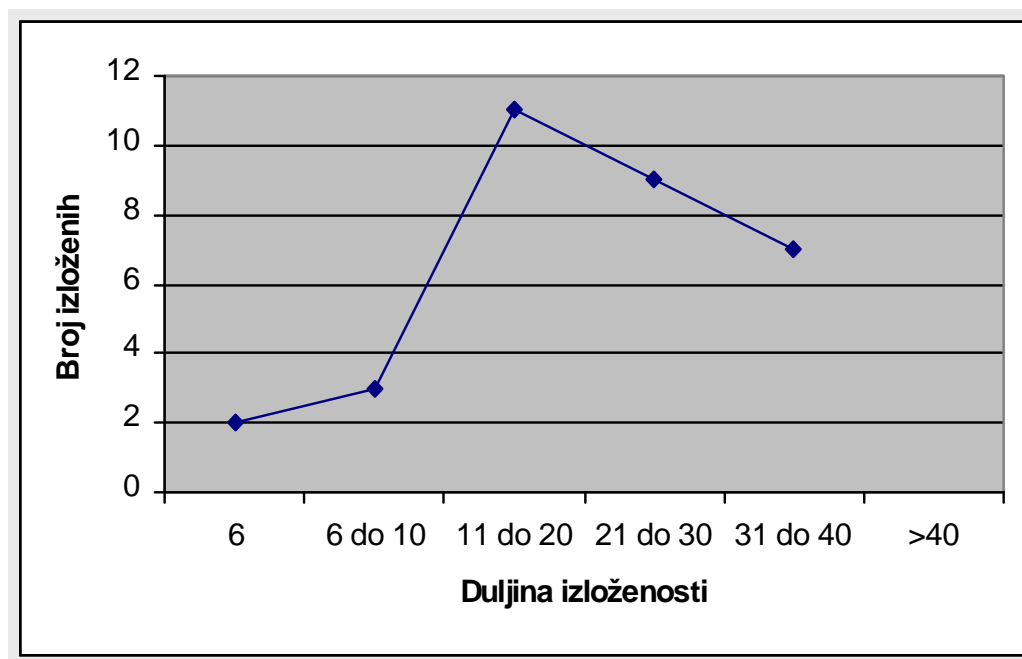
Tablica 1. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2007. godini prema životnoj dobi.

Djelatnost NKD		Dob (god.)				
		< 30	31-40	41-50	51-60	> 61
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo		1	7	7	
B	Ribarstvo					
C	Rudarstvo i va enje					
D	Prera iva ka industrija			1	3	
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom					
F	Gra evinarstvo	1			3	
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i ku anstvo					
H	Hoteli i restorani					
I	Prijevoz, skladištenje i veze					
J	Financijsko posredovanje					
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge					
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje					

M	Obrazovanje				1	
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	1	4	1	2	
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti					
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem					
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela					
	UKUPNO	2	5	9	16	0

U oboljelih radnika je prosječni radni staž na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest 20,8 godina. Na slici 2. i u tablici 2. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest. U proizvodnim djelatnostima jasno je vidljivo povezanje broja oboljelih radnika vezano uz dužinu ekspozicijskog radnog staža što odgovara prirodnoj nastanku profesionalnih bolesti, tj. pojavi bolesti nakon višegodišnje izloženosti radnoj štetnosti. Jedino djelatnost zdravstva zbog specifičnih štetnosti radnog mjesta, kao što su biološke štetnosti, ne pokazuje izričitu povezanost duljine ekspozicijskog staža i nastanka profesionalnih bolesti.

Slika 2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2007. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža (god.)- podaci HZMR

Tablica 2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti prema duljini ekspozicijskog staža (podaci HZMR)

Djelatnost NKD		Ekspozicijski staž (god.)					
		< 6	6-10	11-20	21-30	31-40	>40
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo		1	5	6	3	
B	Ribarstvo						
C	Rudarstvo i va enje						
D	Prera iva ka industrija				2	2	
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom						
F	Gra evinarstvo	1	1	2			
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla ..						
H	Hoteli i restorani						
I	Prijevoz, skladištenje i veze						
J	Financijsko posredovanje						
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge						
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje						
M	Obrazovanje					1	
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	1	1	4	1	1	
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti						
P	Privatna ku anstva sa zaposlenim osobljem						
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela						
	UKUPNO	3	2	11	9	7	0

III. Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – naj eš i uzroci profesionalnih bolesti

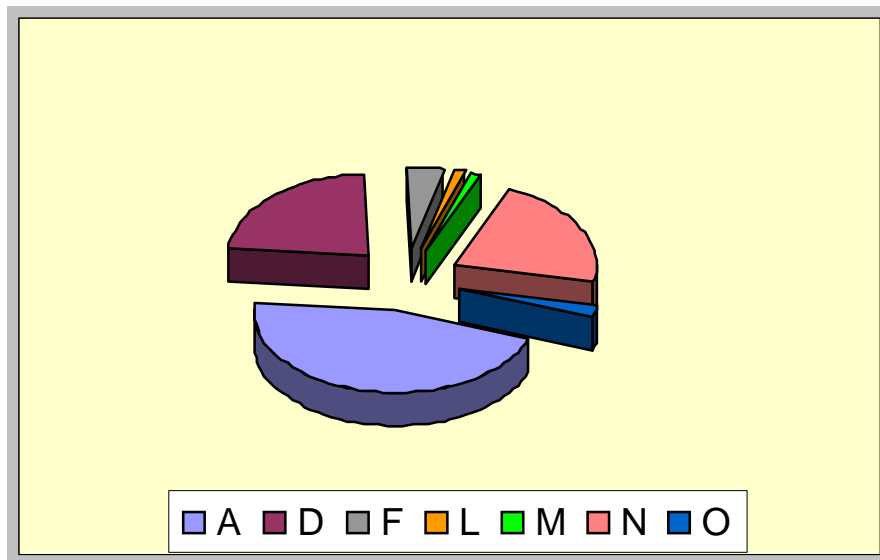
III.1. Gospodarstvene djelatnosti – uzroci profesionalnih bolesti

U 2007. godini u registar su upisane 94 profesionalne bolesti, a njihov se broj bitno razlikovao u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima (Nacionalna klasifikacija djelatnosti, NN 13/03) (tablica 3.), pa se stopa kretala od 0,94 do 33,28 na 100 000 zaposlenika u pojedinoj djelatnosti (slika 3.).

Tablica 3. Broj profesionalnih bolesti upisanih u registar profesionalnih bolesti u 2007. godini po gospodarstvenim djelatnostima.

	Djelatnost – Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj zaposlenika	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	75.104	25	33,28
B	Ribarstvo	4.477	0	0
C	Rudarstvo i va enje	8.844	0	0
D	Prera iva ka industrija	291.886	48	16,44
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom	27.214	0	0
F	Gra evinarstvo	130.375	4	3,06
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla ...	251.155	0	0
H	Hoteli i restorani	85.981	0	0
I	Prijevoz, skladištenje i veze	98.388	0	0
J	Financijsko posredovanje	34.887	0	0
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	98.560	0	0
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	105.292	1	0,94
M	Obrazovanje	94.615	1	1,05
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	88.838	14	15,675
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	59.384	1	1,68
P	Privatna ku anstva sa zaposlenim osobljem	10.013	0	0
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela		0	0
	Nerazvrstani prema djelatnosti	2.863	0	0
	UKUPNO	1,467.876	94	6,54

Slika 3. Stopa profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenika u pojedinoj gospodarstvenoj djelatnosti.

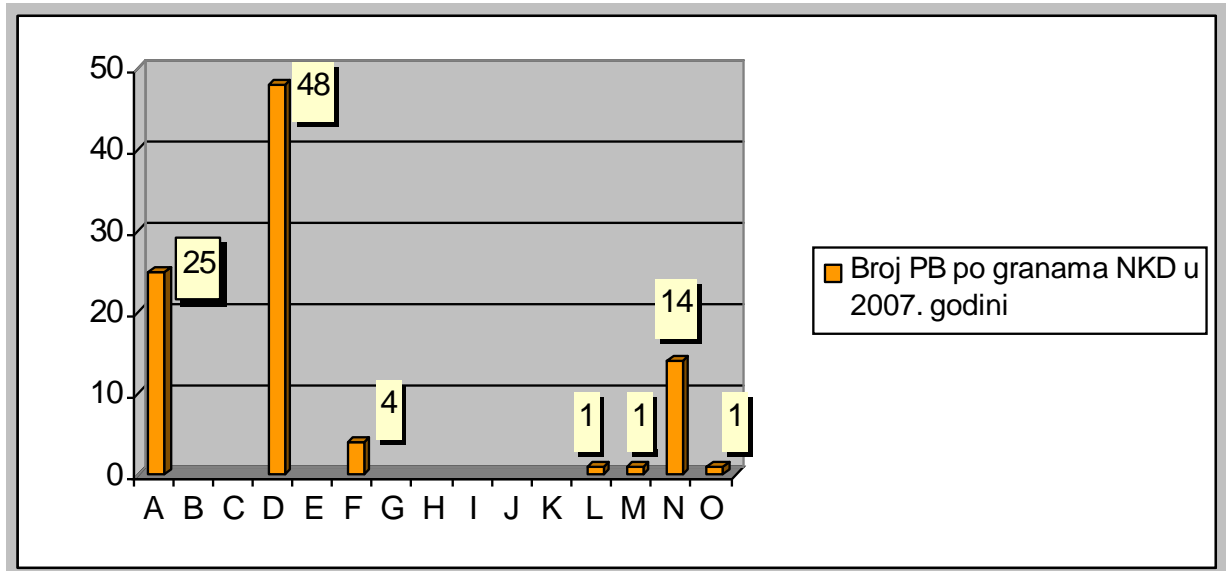

Najviša stopa profesionalnih bolesti je utvrđena u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva, slijedi prerađivačka industrija zatim građevinarstvo, zdravstvena zaštita i socijalna skrb, obrazovanje i ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti. Porast broja profesionalnih bolesti u djelatnosti prerađivačke industrije uzrokovan je rastom broja radnika kod kojih se dijagnosticiraju profesionalne bolesti uzrokovane dugogodišnjom izloženošću u azbestnim vlaknima. Djelatnost poljoprivrede, šumarstva i lova ima također visoku stopu pojavnosti profesionalnih bolesti, prvenstveno zbog profesionalnih bolesti registriranih u djelatnosti šumarstva. Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi i dalje ima relativno visoku zastupljenost profesionalnih bolesti što je opravdano s obzirom na nedovoljnu razinu zaštite u zdravstvenim ustanovama, ali i vrstu štetnosti, ponajprije bioloških, kojima su radnici u toj djelatnosti izloženi.

Uspoređujući broj profesionalnih bolesti registriranih u 2007. godini s brojem registriranim u 2006. godini, vidljivo je povećanje u djelatnosti prerađivačke industrije te poljoprivrede, lova i šumarstva. Tendencija povećanja broja profesionalnih bolesti nije vidljiva u građevinarstvu, iako je dobro poznato da je obim poslova u ovoj gospodarstvenoj grani u porastu.

Slika 4. Broj profesionalnih bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima u 2007. godini

Kada se analizira uestalost broja profesionalnih bolesti u podgrupama pojedine gospodarstvene djelatnosti, vidljivo je da su profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj naj eše u šumarstvu (tablica 4.), znaajan broj profesionalnih bolesti je prisutan preraiva koj industriji i zdravstvenoj djelatnosti, dok su druge grupacije manje zastupljene. Posebno je važno naglasiti porast profesionalnih bolesti u djelatnosti zdravstvene skrbi, koja u našem društvu nije dovoljno shvaena kao djelatnost opasna po zdravlje.

Tablica 4. Broj profesionalnih bolesti po grupacijama u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

Djelatnost - NKD podru je		Djelatnost - NKD odjeljak		Broj prof. bolesti
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	02	Šumarstvo, sje a drva i usluge povezane s njima	25
B	Ribarstvo	05	Mrjestilišta i ribnjaci; usluge u ribarstvu	
D	Prera iva ka industrija	15	Proizvodnja hrane i pi a	48
		20	Prerada drva; proizvodnja proizvoda od drva	
		22	Izdava ka i tiskarska djelatnost, umnožavanje	
		24	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	
		26	Proizvodnja ostalih nemetalnih i mineralnih proizvoda	
		28	Proizvodnja proizvoda od metala	
		31	Proizvodnja elektri nih strojeva i aparata	
		35	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom	40	Opskrba elektri nom energijom, plinom, parom	
F	Gra evinarstvo			
		45	Gra evinarstvo	4
K	Poslovanje nekretninama	73	Istraživanje i razvoj	
L	Javna uprava i obrana	75	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1
M	Obrazovanje	80	Obrazovanje	1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	85	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	14
O	Ostalo	93	Ostale uslužne djelatnosti	1

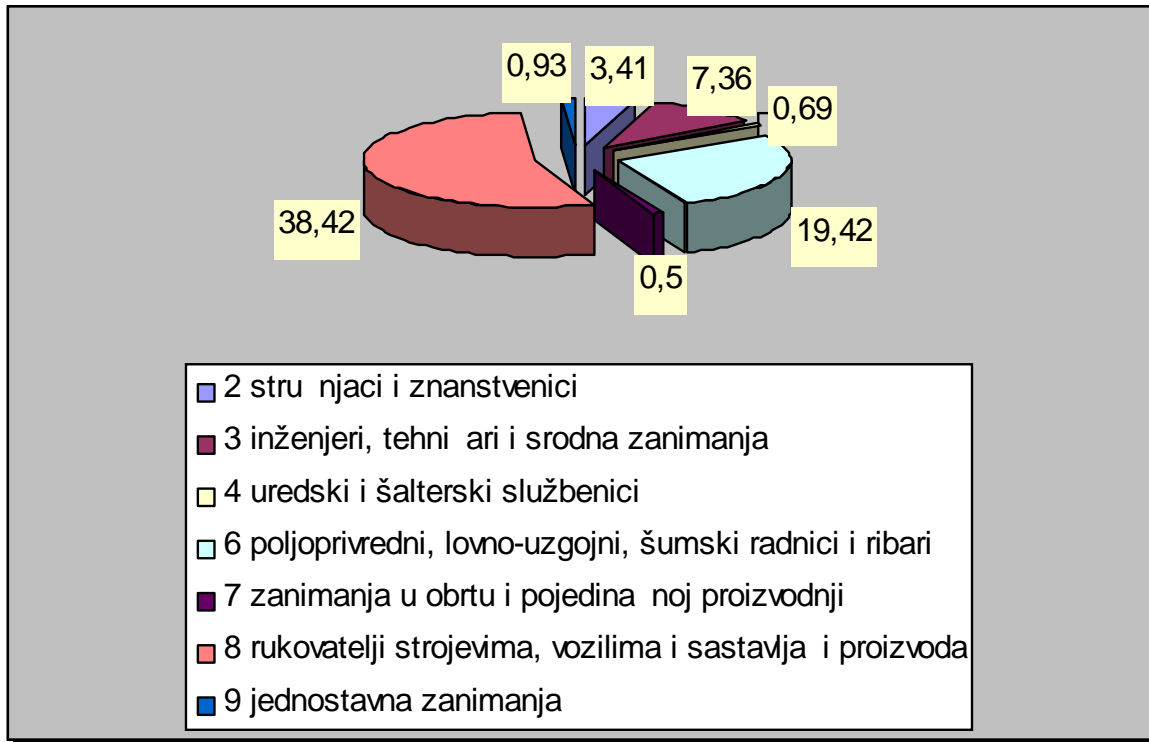
III.2. Zanimanja – uzroci profesionalnih bolesti

Najviše zastupljena zanimanja u nastanku profesionalnih bolesti su zanimanja u proizvodnji zatim poljoprivredni, lovno-uzgojni i šumski radnici, zanimanja u obrtu i pojedina noj proizvodnji, stru njaci i znanstvenici, jednostavna zanimanja i inženjeri, tehni ari i srodna zanimanja (Nacionalna klasifikacija zanimanja, NN 111/98) (slika 5). Sli na zastupljenost se dobije i ako se ovi podaci prikažu u obliku stope (tablica 5).

Tablica 5. Broj profesionalnih bolesti dijagnosticiranih u 2007. godini prema zanimanjima

Rod	Zanimanje	Broj zaposlenika u zanimanju	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	elnici i lanovi zakonodavnih tijela, elnici i dužnosnici državnih tijela, direktori	69.186	0	0
2	stru njaci i znanstvenici	117.270	4	3,41
3	inženjeri, tehni ari i srodna zanimanja	190.133	14	7,36
4	uredski i šalterski službenici	144.114	1	0,69
5	uslužna i trgova ka zanimanja	200.999	0	0
6	poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski radnici i ribari	128.732	25	19,42
7	zanimanja u obrtu i pojedina noj proizvodnji	196.167	1	0,50
8	rukovatelji strojevima, vozilima i sastavlja i proizvoda	124.926	48	38,42
9	jednostavna zanimanja	107.124	1	0,93
0	vojna zanimanja	30.243	0	0
	ukupno	1.308.894	94	7,18

Slika 5. Stopa profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenika u pojedinom zanimanju

III.3. Štetni radni uvjeti – uzročnici profesionalnih bolesti

Opasni i štetni radni uvjeti koji su uzrokovali profesionalne bolesti navedeni su u tablici 6, uzimajući u obzir kriterije Zakona o listi profesionalnih bolesti NN 162/98. To su na prvom mjestu fibrogene prašine, vibracije i mikroorganizmi.

Tablica 6. Vrste štetnosti koje su uzrokovale profesionalne bolesti

Vrsta štetnosti i napora	To ka 1. 3. Zakona o listi profesionalnih bolesti	Broj profesionalnih bolesti
Olovo i njegovi toksi ni spojevi	1	0
Drugi kemijski spojevi	27	1
Buka	28	2
Vibracije	29	25
Kumulativna trauma	31	3
Fibrogene prašine	36	48
Organske prašine	39	0
Glasovni napor	41	1
Alergeni i nadražljivci kože	42	7
Mikroorganizmi	43	6
Karcinogeni	44	1

IV. Vrste profesionalnih bolesti

Uсталost i vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti prikazana je u tablici 7 i slici 6.

U šumarstvu je naj eš e dijagnosticiran vibracijski sindrom uzrokovan vibracijama koje se prenose na ruke kao posljedica rada s motornom pilom. Po uсталosti u ukupnom su broju na prvom mjestu profesionalne bolesti uzrokovane azbestom. Slijede zarazne bolesti u djelatnosti zdravstvene skrbi, ošte enja sluha izazvana bukom zabilježena ponajprije u šumarstvu i prera iva koj industriji te kožne alergijske bolesti u gra evinarstvu. Prati se i relativno visoka uсталost sindroma prenaprezanja kao posljedica djelovanja kumulativne traume (repetitivni pokreti, primjena sile, prisilan položaj, vibracije), registriranih u prera iva koj industriji i ostalim djelatnostima obzirom da se radi o naporima prisutnim na mnogim radnim mjestima u gotovo svakoj djelatnosti.

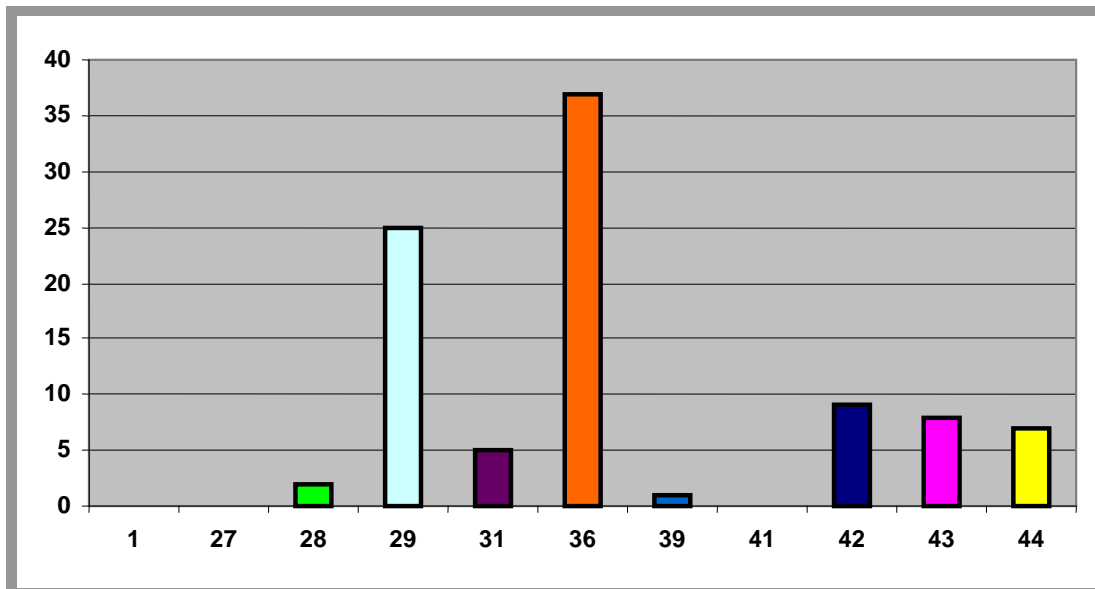
Tablica 7. Broj profesionalnih bolesti u gospodarstvenim djelatnostima prema dijagnozama Zakona o listi profesionalnih bolesti, NN 162/98.

Djelatnost - NKD		Dijagnoza prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti *											
		1	27	28	29	31	36	39	41	42	43	44	ukupno PB
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo			1	23	1							25
B	Ribarstvo												
C	Rudarstvo i va enje												
D	Prera iva ka industrija			1	1	1	37	1		3		4	48
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom												
F	Gra evinarstvo									4			4
G	Trgovina na veliko i na malo..												
H	Hoteli i restorani												
I	Prijevoz, skladištenje i veze												
J	Financijsko posredovanje												
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge												
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje					1							1
M	Obrazovanje					1							1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb					1				2	8	3	14
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti				1								1
P	Privatna ku anstva sa zaposlenim osobljem												
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela												
	UKUPNO			2	25	5	37	1		9	8	7	94

* = Redni broj Liste profesionalnih bolesti

*	Profesionalna bolest
1	Bolesti uzrokovane olovom i njegovim toksi nim spojevima
27	Bolesti uzrokovane drugim kemijskim spojevima
28	Ošte enje sluha uzrokovano bukom
29	Bolesti uzrokovane vibracijama (ošte enja miši a, tetiva, kostiju, zglobova, kralješnice, perifernih žila i perifernih živaca)
31	Kroni ne periartriti ke promjene (tendovaginitis, epikondilitis, burzitis, sindrom karpalnog kanala) uzrokovane kumulativnom traumom
36	Pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane fibrogenim mineralnim prašinama
39	Bronhalna astma
41	Trajne promjene na glasnicama (vori i i/ili fibrozacija vibratornog dijela glasnica)
42	Kožne bolesti
43	Zarazne, parazitarne bolesti i zoonoze zadobivene na poslu pri kojem postoji rizik od kontaminacije
44	Rak razli itih organa i organskih sustava

Slika 6. U estalost pojedinih profesionalnih bolesti u 2007.godini prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti NN 162/98.

***PRIVREMENA I TRAJNA RADNA NESPOSOBNOST KAO POSLJEDICA
PROFESIONALNIH BOLESTI***

Za sve oboljele od profesionalnih bolesti priznatih i registriranih u Hrvatskom zavodu za medicinu rada u 2006. godini prikupljeni su podaci o privremenoj i trajnoj radnoj sposobnosti, kontaktom s oboljelim radnikom i kontaktom s nadležnim liječnikom primarne zdravstvene zaštite.

Privremena radna nesposobnost

Prema metodologiji Europske statistike za praćenje profesionalnih bolesti (Eurostat Working Papers. Population and Social Conditions 3/2000/E/n°19. European Occupational Diseases Statistics. Phase 1. Methodology. European Commission 2000) potrebno je ne samo registrirati dijagnosticirane profesionalne bolesti već pratiti njihove posljedice za radnu sposobnost oboljelog radnika. Privremena radna nesposobnost odnosno spriječenost za rad se prema navedenoj europskoj metodologiji razvrstava u 10 kategorija:

- A00** = nije određeno
- A01** = odsutnost s posla do 3 dana
- A02** = odsutnost s posla od 4 do 6 dana
- A03** = odsutnost s posla od 7 do 13 dana
- A04** = odsutnost s posla od 14 do 20 dana
- A05** = odsutnost s posla od 21 do 31 dana
- A06** = odsutnost s posla od 1 do 3 mjeseca
- A07** = odsutnost s posla od 3 do 6 mjeseci
- A08** = odsutnost s posla duže od 6 mjeseci
- 998** = smrt zbog profesionalne bolesti

Od 32 radnika oboljelih od profesionalnih bolesti i registriranih u Hrvatskom zavodu za medicinu rada u 2006. godini, tijekom slijedeće, 2007. godine, telefonskim je anketiranjem dobiven podatak o radnoj sposobnosti za njih 31 (96,8%). Od tih 31 oboljela radnika njih (96%) je odsustvovalo s posla. Značajan broj je koristio dugo bolovanje, i to najveći broj bolovanje duže od 6 mjeseci. Na bolovanju u trajanju od 14 do 20 dana bilo je 22% radnika, u trajanju od 3 do 6 mjeseci 17% i u trajanju od 1 do 3 mjeseca 16% radnika u kojih je dijagnosticirana profesionalna bolest. Na bolovanju dužem od 6 mjeseci bilo je 39% onih radnika koji su koristili bolovanje zbog profesionalne bolesti, što sigurno donosi probleme u organizaciji rada te u financijskim opterećenjima poslodavaca i osiguratelja. Dobna struktura oboljelih radnika kao i ekspozicijski staž prikazani su u tablicama 8. i 9.

Tablica 8. Privremena radna nesposobnost i dob radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Dob (god)	A00	A01	A02	A03	A04	A05	A06	A07	A08
20-29					2				
30-39					5	1	1	3	1
40-44					2	1		3	3
45-49					3		2	2	10
50-54					2		3		8
55-59							3	1	2
60-64							1	2	1
65-									
Ukupno	2				14	2	10	11	25

Tablica 9. Privremena radna nesposobnost i ekspozicijski staž radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Ekspozicijski staž	A00	A01	A02	A03	A04	A05	A06	A07	A08
1-4									
5-9									
10-14									
15-19	2							1	
20-24	2					1	1	1	1
25-29					1		2	2	4
30-34							3	3	2
35-39								2	
40-									
Ukupno	4				1	1	5	9	7

Privremena nesposobnost za rad u radnika oboljelih od profesionalne bolesti bila je naj eš a u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva, u zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi te u prera iva koj industriji (tablica 10). Upravo u ovim gospodarstvenim granama su bila zna ajno zastupljena dulja bolovanja, tj. odsutnost s posla dulje od 1, pa ak do preko 6 mjeseci.

Tablica 10. Privremena radna nesposobnost i gospodarstvena djelatnost poslodavca radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Djelatnost - NKD		A00	A01	A02	A03	A04	A05	A06	A07	A08	Uk.
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2				1	1	2	3	1	10
B	Ribarstvo										
C	Rudarstvo i va enje										
D	Prera iva ka industrija	1					1		2		4
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom										
F	Gra evinarstvo							1	1	2	4
G	Trgovina na veliko i na malo..										
H	Hoteli i restorani										
I	Prijevoz, skladištenje i veze										
J	Financijsko posredovanje										
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge										
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje					1					1
M	Obrazovanje					1					1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb							1		3	4
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti										
P	Privatna ku anstva sa zaposlenim osobljem										
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela										
	UKUPNO	3				3	2	4	6	6	24

U tablici 11 prokazana je odsustnost s posla u odnosu na vrstu profesionalne bolesti. Vidljivo je da je bolovanje duže od 6 mjeseci bilo odre eno ak i kod bolesti kao što je ošte enje sluha bukom, koje se ni u kojem slu aju ne može rješavati privremenim prekidom radne izloženosti. Kod vibracijskog sindroma ve ina oboljelih radnika je koristila bolovanje duže od mjesec dana, iako je rješenje, osim u promjeni fizikalne terapije, u trajnoj promjeni radnih uvjeta. O ito je da ovako duga bolovanja nisu posve opravdana lije enjem profesionalne

bolesti, ve drugim problemima, kao što je npr. ekanje rješavanja statusa pri mirovinsko invalidskom osiguranju ili rješavanje radnog statusa oboljelog radnika.

Tablica 11. Privremena radna nesposobnost i dijagnoza profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti

Dijagnoza prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti *	A00	A01	A02	A03	A04	A05	A06	A07	A08
1									2
28							2		
29	2				1		1	2	3
31						1			2
36								2	
38									
39									1
40									1
41							1		
42								2	
43							1		2
44									3
UKUPNO	2				1	1	5	7	14

* = Redni broj Liste profesionalnih bolesti

*	Profesionalna bolest
1	Bolesti uzrokovane olovom i njegovim toksinim spojevima
28	Oštećenje sluha uzrokovano bukom
29	Bolesti uzrokovane vibracijama (oštećenja mišića, tetiva, kostiju, zglobova, kralješnice, perifernih žila i perifernih živaca)
31	Kronične periartritičke promjene (tendovaginitis, epikondilitis, burzitis, sindrom karpalnog kanala) uzrokovane kumulativnom traumom)
36	Pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane fibrogenim mineralnim prašinama
38	Plućne bolesti uzrokovane prašinom bronhokonstriktornog djelovanja
39	Bronhalna astma
40	Alergijski alveolitis
41	Trajne promjene na glasnicama (čvorovi i/ili fibrozacija vibratornog dijela glasnica)
42	Kožne bolesti
43	Zarazne, parazitarne bolesti i zoonoze zadobivene na poslu pri kojem postoji rizik od kontaminacije
44	Rak različitih organa i organskih sustava

Trajna radna nesposobnost

Trajna radna sposobnost se u nas ocjenjuje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 102/98). Zato je u injena analiza ocjene radne sposobnosti radnika oboljelih od profesionalne bolesti prema rješenjima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO), a u skladu sa slijede im kategorijama:

C01 = op a nesposobnost za rad

C02 = profesionalna nesposobnost za rad

C03 = opasnost od nastanka invalidnosti

C04 = nema invalidnosti

C05 = daljnje lije enje

Tablica 12. Ocjena trajne radne nesposobnosti prema rješenjima HZMO i dob radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Dob (god)	C01	C02	C03	C04	C05
20-29					
30-39			1		
40-44		1	1		1
45-49	2	1	3		
50-54	3	3			
55-59	4	4			
60-64					
65-					
Ukupno	9	9	5		1

Od 32 radnika oboljelih od profesionalnih bolesti kod kojih je dobiven podatak o radnoj sposobnosti u 24 (75,00%) je ocijenjena trajna radna sposobnost pri mirovinskom osiguranju. Za 8 radnika oboljelih od profesionalne bolesti nije poznata ocjena radne sposobnosti prema rješenjima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Naj eš e su dodijeljene kategorije op e i profesionalne nesposobnosti za rad, dok je opasnost od nastanka invalidnosti odre ena u samo pet slu ajeva, a daljnje lije enje jednom. Dok se profesionalna nesposobnost za rad naj eš e odre uje u oboljelih starijih od 50 godina, opasnost od nastanka invalidnosti se daje oboljelima mla ima od 50 godina (tablica 12).

Op a i profesionalna nesposobnost za rad, koje predstavljaju kategorije smanjene radne sposobnosti, su kod radnika oboljelih od profesionalnih bolesti zastupljene u ve em broju, što zna i da su profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj dijagnosticirane u kasnijoj fazi te su uzrokovale djelomi ni ili potpuni gubitak radne sposobnosti. U kategoriji opasnost od nastanka invalidnosti, koja je slijede e po redu utvr eno pravo iz mirovinskog osiguranja, postoji mogu nost rada na drugom radnom mjestu koje odgovara zdravstvenim ograni enjima oboljelog radnika, što govori o preventivnom pristupu i otklanjanju nepovoljnog utjecaja radnog mjesta. Me utim, u praksi se rijetko stvarno takva mogu nost iskorištavanja preostale radne sposobnosti zaista ostvari.

Iz analize ekspozicijskog radnog staža vidljivo je da se profesionalna nesposobnost rad naj eš e ostvaruje nakon 20 godina rada na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest (tablica 13). S obzirom da je predvi eni mirovinski staž prema našem zakonodavstvu za muškarce 45, a žene 40 godina, jasno je da oboljeli od profesionalnih bolesti ne odrade niti polovinu radnog vijeka koji bi mogli raditi da nisu oboljeli od štetnog utjecaja radnog mjesta.

Tablica 13. Ocjena trajne radne nesposobnosti i duljina rada na radnom mjestu koje je uzrok profesionalne bolesti

Ekspozicijski staž	C01	C02	C03	C04	C05	Ukupno
1-4						
5-9						
10-14						
15-19		1	1			2
20-24	2	1	1		1	5
25-29	3	3	3			9
30-34	4	4				8
35-39						
40-						
Ukupno	9	9	5		1	24

Najve i broj smanjenja radne sposobnosti u obliku profesionalne nesposobnosti za rad je odre en u poljoprivredi, šumarstvu i lovu, a isti podatak je dobiven i za kategoriju opasnosti nastanka invalidnosti. I jedno i drugo pravo se tako er može pratiti u prera iva koj industriji (tablica 14). injenica da je djelatnost poljoprivrede, šumarstva i lova najzastupljenija gospodarstvena grana u kojoj su dijagnosticirane profesionalne bolesti ne zna i da je to i najopasnija gospodarstvena grana, iako je poznato da su u njoj prisutni zna ajni zdravstveni rizici. To e prije zna iti da se u toj grani, budu i da se ve inom radi o jednoj državnoj firmi, radnici odlu uju na postupak dijagnosticiranja profesionalne bolesti. U drugim djelatnostima, u kojima su u zna ajnom broju prisutne privatne tvrtke, radnici se ne usu uju pokrenuti postupak utvr ivanja profesionalne bolesti ili su u tome onemogu eni.

Zna ajan broj kategorije opasnost od nastanka invalidnosti u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i lova govori o ranijem dijagnosticiranju profesionalnih bolesti u toj gospodarstvenoj grani, što je u skladu s gore navedenim obrazloženjem vezanim uz vlasništvo tvrtke.

Tablica 14. Ocjena trajne radne nesposobnosti i gospodarstvena djelatnost poslodavca radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Djelatnost - NKD		C01	C02	C03	C04	C05	Ukupno
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	4	2	2			8
B	Ribarstvo						
C	Rudarstvo i va enje						
D	Prera iva ka industrija	3	2	3			8

E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom						
F	Građevinarstvo		1				1
G	Trgovina na veliko i na malo..						
H	Hoteli i restorani						
I	Prijevoz, skladištenje i veze						
J	Financijsko posredovanje						
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge						
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje						
M	Obrazovanje		1				1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	2	2				4
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti		1			1	2
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem						
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela						
	Ukupno	9	9	5		1	24

Nastup invalidnosti u obliku profesionalne nesposobnosti za rad te opasnosti od nastanka invalidnosti najčešće su uzrokovani vibracijskim sindromom, a u kategoriji profesionalne nesposobnosti za rad na prvom su mjestu pneumokonioze te maligne bolesti raznih organskih sustava (tablica 15).

Tablica 15. Ocjena trajne radne nesposobnosti i dijagnoza profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnim bolestima

Dijagnoza prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti *	C01	C02	C03	C04	C05
1		1	1		
28			1		
29	6		2		
31					1
36		2			
38		1			
39	1	1			
40		1			
41	1				
42		1	1		
43					
44	1	2			
Ukupno	9	9	5		1

*	Profesionalna bolest
1	Bolesti uzrokovane olovom i njegovim toksi nim spojevima
28	Ošte enje sluha uzrokovano bukom
29	Bolesti uzrokovane vibracijama (ošte enja miši a, tetiva, kostiju, zglobova, kralješnice, perifernih žila i perifernih živaca)
31	Kroni ne periartriti ke promjene (tendovaginitis, epikondilitis, burzitis, sindrom karpalnog kanala) uzrokovane kumulativnom traumom)
36	Pneumokonioze i/ili druge bolesti uzrokovane fibrogenim mineralnim prašinama
38	Plu ne bolesti uzrokovane prašinom bronhokonstriktornog djelovanja
39	Bronhalna astma
40	Alergijski alveolitis
41	Trajne promjene na glasnicama (vori i i/ili fibrozacija vibratarnog dijela glasnica)
42	Kožne bolesti
43	Zarazne, parazitarne bolesti i zoonoze zadobivene na poslu pri kojem postoji rizik od kontaminacije
44	Rak razli itih organa i organskih sustava

Radni status

Radni status oboljelih radnika od profesionalne bolesti, tj. mogućnost zapošljavanja nakon dijagnostičiranja profesionalne bolesti i ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, analiziran je s obzirom na slijede e kategorije:

D01 = rad na istom radnom mjestu

D02 = rad na drugom radnom mjestu

D03 = nezaposlen

D04 = mirovina

Od 32 radnika oboljelih od profesionalnih bolesti kod kojih je dobiven podatak o radnom statusu 15 (46,87%) oboljelih je ostvarilo pravo na invalidsku mirovinu zbog op e ili profesionalne nesposobnosti za rad (tablica 16 i 17). Na istom radnom mjestu, koje je bilo uzrok nastanka bolesti radnika, nastavilo je raditi 6 (18,75%) radnika oboljelih od profesionalne bolesti. Ovakav pristup je opravdan samo ako je bolest u po etnom stupnju i ako su istovremeno bitno popravljani radni uvjeti ili se radilo o akutnoj bolesti koja nije ostavila trajnih posljedica po zdravlje, kao što su zarazne bolesti u zdravstvenoj djelatnosti. U 9 (28,12%) slu ajeva oboljelim radnicima je omogućen rad na drugom radnom mjestu koje ne ugrožava njihovo zdravlje. Važno je istaknuti da je 3 (8,87%) radnika ostalo bez posla iako su oboljeli upravo na radnom mjestu.

Tablica 16. Radni status i dob radnika oboljelih od profesionalne bolesti

Dob (god)	D01	D02	D03	D04
20-29		1		
30-39	2	3	2	
40-44	2	1	1	1
45-49	1	2		2
50-54	1	2		3
55-59				7
60-64				1
65-				
Ukupno	6	9	3	15

Tablica 17. Radni status i duljina rada na radnom mjestu koje je uzrok profesionalne bolesti

Ekspozicijski staž	D01	D02	D03	D04
1-4				
5-9		1	1	
10-14	2	1		
15-19	3	1	1	1
20-24	1	2	1	2
25-29		3		5
30-34		1		7
35-39				
40-				
Ukupno	6	9	3	15

Najznačajniji broj radnika oboljelih od profesionalne bolesti otišao je u mirovinu 15 (45,45%). Kategorija D02 (rad na drugom radnom mjestu) je slijedeća skupina po brojnosti profesionalnih bolesti, 9 (27,27%), u kojoj su najviše zastupljeni radnici zaposleni u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva što govori da se u ovoj djelatnosti najbolje koristi preostala radna sposobnost radnika i uvađeno pravo radnika na rad. Vibracijski sindrom je, primjerice, profesionalna bolest koja je za posljedicu imala promjenu radnog mjesta u najvećem broju slučajeva (33,33%), jer zaštita osobnim zaštitnim sredstvima nije dovoljna za prevenciju štetnog djelovanja vibracija. Unatož tome, to je i dalje profesionalna bolest kod koje je najčešće određena općeradna nesposobnost te su radnici ostvarili pravo na mirovinu (kategorija D04) 6 (40,00%). Slijedeća po brojnosti je skupina radnika koja ostaje raditi na istom radnom mjestu (D01). U njoj je najviše zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, što je vezano uz prirodu profesionalnih bolesti u zdravstvu ali i stoga što se zaštita od štetnog utjecaja bioloških faktora može najbolje ostvariti radom na sigurnom načinu i upotrebom osobnih zaštitnih sredstava, a ne promjenom radnog mjesta. U prerađivačkoj industriji registrirani radnici koji su ostali bez posla, što je najvjerojatnije posljedica velike zastupljenosti privatnih poduzeća u toj gospodarstvenoj grani (tablica 18 i 19).

Tablica 18. Radni status i gospodarstvena djelatnost poslodavca radnika oboljelih od profesionalne bolesti.

Djelatnost – NKD		D01	D02	D03	D04
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2	3		6
B	Ribarstvo				
C	Rudarstvo i va enje				
D	Prera iva ka industrija	1	1	2	4
E	Opskrba elektri nom energijom, plinom i vodom				
F	Gra evinarstvo		2		
G	Trgovina na veliko i na malo...				
H	Hoteli i restorani				
I	Prijevoz, skladištenje i veze				
J	Financijsko posredovanje				
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge				
L	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje		1		
M	Obrazovanje				1
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	3	1		2
O	Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti		1	1	1
P	Privatna ku anstva sa zaposlenim osobljem				
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela				
	Ukupno	6	9	3	15

Tablica 19. Radni status i dijagnoza profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnim bolestima

Dijagnoza prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti *	D01	D02	D03	D04
1	1			1
28	1	1		
29	1	3		7
31	1		1	
36				
38				1
39		1		1
40			1	1
41				1
42		2	1	
43	2	1		1
44		1		2
Ukupno	6	9	3	15

ZAKLJU CI

1. Registar profesionalnih bolesti je jednim dijelom obuhvatio profesionalne bolesti dijagnosticirane i priznate u Hrvatskom zavodu za medicinu rada odnosno, u ukupnom broju, i priznate profesionalne bolesti kod kojih su postupak dijagnosticiranja i priznavanja proveli specijalisti medicine rada u drugim zdravstvenim ustanovama ili specijalisti kim ordinacijama. Iako je Hrvatski zavod za medicinu rada ustanova sa najvećim pojedinačnim udjelom u ukupnom broju priznatih profesionalnih bolesti značajan broj profesionalnih bolesti dijagnosticira se i u drugim zdravstvenim ustanovama ili specijalisti kim ordinacijama. Većina priznatih profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj upisana je u ovaj registar ali on ipak ne sadrži sve profesionalne bolesti koje su priznali specijalisti medicine rada u drugim ustanovama ili specijalisti kim ordinacijama. Ovakva situacija je nastala zbog neusklađenosti zakonskih propisa, koji reguliraju ovo područje. Tako Zakon o zdravstvenoj zaštiti određuje obvezu Hrvatskog zavoda za medicinu rada da organizira i vodi registar profesionalnih bolesti, ali niti jedan zakonski akt ne određuje obvezu specijalista medicine rada da o priznatim profesionalnim bolestima obavijesti Hrvatski zavod za medicinu rada. Ovaj nedostatak ispravljen je izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti čiji je pozitivni učinak očekujemo tek u 2008. godini.
2. Prema opsegu i kvaliteti podataka registra profesionalnih bolesti, na ispravan se način provodi praćenje svih karakteristika priznatih profesionalnih bolesti te su udovoljeni kriteriji Europske zajednice (European Occupational Diseases Statistics - EODS).
3. Broj priznatih profesionalnih bolesti je posljednjih 10-tak godina vrlo nizak, ne zbog izuzetno dobrog stanja zaštite zdravlja radno aktivne populacije, već zbog brojnih problema u tom području. Najznačajniji od njih su slijedeći:
  - sustav dijagnosticiranja nije omogućavao ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja za slučaj profesionalne bolesti, što je rezultiralo nemogućnošću u oboljelog radnika da provede dijagnostički postupak dokazivanja profesionalne bolesti (osiguravatelj za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti u 2006. godini, tj. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, nije osiguravao iz osnovnog osiguranja dijagnostiku profesionalnih bolesti, što znači da je radnik kod kojeg je postavljena sumnja na profesionalnu bolest morao sam plaćati dijagnostički postupak profesionalne bolesti),
  - nedovoljna kontrola inspekcije zaštite na radu dozvoljava poslodavcima da ne provode sve mjere zaštite na radu i da ne omogućuju službi medicine rada dobar uvid u sve štetnosti radnog mjesta.
4. Prema rezultatima analize u 2007. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti najčešće su oboljevali:
  - muškarci (70%),
  - radnici srednje stručne izobrazbe (53%),
  - u životnoj dobi između 51. i 60. godine (47,05%),

- sa prosje nim radnim stažom 20,8 godina na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest
  - poljoprivredni, lovno-uzgojni, šumski radnici (stopa/100 000 = 33,28),
  - radnici u djelatnosti prera iva ke industrije (stopa /100 000 = 16,44)
  - od fibrogenih prašina (51,06%),
  - od vibracijskog sindroma (26,59%).
5. Najve i broj profesionalnih bolesti je uzrokovan štetnostima koje se mogu dijelom ili potpuno prevenirati što upu uje na potrebu bolje primjene svih mjera zaštite zdravlja radnika.
6. Profesionalne bolesti:
- uzrokuju privremenu radnu nesposobnost u 79,41% slu ajeva,
  - uzrokuju privremenu radnu nesposobnost u trajanju od 1 do 3 mjeseca u 14,70% radnika,
  - u trajanju od 3 do 6 mjeseci u 26,47% radnika,
  - uzrokuju privremenu radnu nesposobnost dužu od 6 mjeseci u 20,58% onih koji su koristili bolovanje zbog profesionalne bolesti,
  - naj eš e uzrokuju privremenu radnu nesposobnost u radnika zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva,
  - naj eš e uzrokuju privremenu radnu nesposobnost dulju od mjesec dana u radnika zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva i u prera iva koj industriji.
4. Profesionalne bolesti:
- uzrokuju invalidnost u obliku op e nesposobnosti za rad u 37,50% oboljelih,
  - uzrokuju invalidnost u obliku profesionalne nesposobnosti za rad u 37,50% oboljelih (me utim ovdje treba imati na umu da je visoki postotak op e i profesionalne nesposobnosti za rad uvjetovan jednim dijelom i visokim udjelom onih kod kojih nije poznato rješenje HZMO-a, 10 (29,41%) radnika,
  - uzrokuju opasnost od nastanka invalidnosti u 58% oboljelih,
  - uzrokuju profesionalnu nesposobnost za rad naj eš e u oboljelih starijih od 50 godina,
  - uzrokuju opasnost od nastanka invalidnosti naj eš e u oboljelih mla ih od 50 godina,
  - naj eš e uzrokuju invalidnost u radnika zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede, lova i šumarstva,
  - uzrokuju invalidnost naj eš e nakon 20 godina rada na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest,
  - naj eš e su osnova za opasnost od nastanka invalidnosti u prera iva koj industriji,
  - vibracijski sindrom je jedan od naj eš ih uzroka profesionalne nesposobnosti za rad.
5. Radnici oboljeli od profesionalne bolesti su:
- ostvarili pravo na invalidsku mirovinu u 46,87% slu ajeva,
  - ostali raditi na istom radnom mjestu u 18,75% slu ajeva, naj eš e kod oboljevanja od zaraznih bolesti,
  - nastavili raditi na drugom radnom mjestu u 28,12% slu ajeva, naj eš e kod oboljevanja od vibracijskog sindroma,
  - ostali bez posla u 9,37% slu ajeva.